

OBÓZ INTERNOWANIA W DRANCY

Alban Perrin

Usytuowany w odległości sześciu kilometrów na północny wschód od Paryża obóz internowania w Drancy to czteropiętrowy budynek w kształcie litery U otaczający wyłożone klinkierem podwórze. Pierwsi internowani – 4230 mężczyzn, w tym 1500 francuskich Żydów – zostali zatrzymani w stolicy Francji między 20 a 24 sierpnia 1941 roku. Obóz był zarządzany przez Prefekturę Policji departamentu Seine i pilnowany przez francuskich żandarmów. Jego funkcjonowanie nadzorował referat do spraw żydowskich w Gestapo, na którego czele stał Theodor Dannecker, a następnie, począwszy od lipca 1942, Heinz Rothke. Już w ciągu pierwszych kilku tygodni z głodu zmarło w obozie kilkanaście osób. 14 grudnia 1941 roku, 44 internowanych zostało wywiezionych z obozu i rozstrzelanych w forcie Mont-Valérien w ramach represji za zabicie niemieckich żołnierzy przez francuski ruch oporu. W lutym i marcu 1942 ich los podzieliły kolejne grupy internowanych. 27 marca i 5 czerwca 1942 z obozu w Compiègne odjechały w kierunku Auschwitz dwa pierwsze transporty. Wśród deportowanych znalazło się kilkuset mężczyzn z Drancy. Transport nr. 3 z 22 czerwca został wysłany do Auschwitz bezpośrednio z dworca Bourget-Drancy.

Po wielkiej obławie zwanej « Vel D'Hiv » - od nazwy toru kolarskiego (fr. *Vélodrome*) nieopodal Wieży Eiffla, gdzie gromadzono schwytanych Żydów – podczas której po raz pierwszy zatrzymywano również kobiety i dzieci, transporty następowały jeden po drugim. Między 19 lipca a 11 listopada deportowano prawie 30 000 osób. W 1943 roku deportacje wznowiono : do Auschwitz odjechało 13 transportów, 4 – do Majdanka i Sobiboru. 2 lipca oddział SS dowodzony przez Aloïsa Brunnera przejął bezpośrednią kontrolę nad Drancy. W 1944 roku, przed wyzwoleniem terytorium Francji przez aliantów, Brunnerowi udało się wysłać 12 kolejnych transportów (11 w kierunku Auschwitz, jeden do Kaunasu [Kowno] i Revalu [Tallin] w krajach bałtyckich). W sumie z Drancy deportowano 62 900 Żydów.

Już w 1945 roku na terenie dawnego obozu organizowano uroczystości upamiętniające, ale budynki szybko przywrócono do celów mieszkaniowych. Dopiero w 1976 roku przy wejściu na podwórze wzniesiony został pomnik – dzieło rzeźbiarza Shlomo Selingera, który przeżył Zagładę. Drancy – miejsce symbolizujące współpracę reżimu Vichy w realizacji « ostatecznego rozwiązania » - zajmuje dzisiaj centralne miejsce w pamięci o Zagładzie we Francji.